

NSA-praktijken in Leiden?

Stiekem heb ik, vanachter mijn computer, bij een aantal van u binnengekeken. Net als de NSA, alhoewel die dat ontkent. Via internet.

Ik heb eens gekeken hoe uw algemene voorwaarden eruitzien. (Die staan gewoon op uw website.) Dit naar aanleiding van een op 13 september gewezen uitspraak, waarin de Hoge Raad heeft uitgemaakt dat een rechter bij een overeenkomst met een consument dient te beoordelen of een contractueel beding, waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, oneerlijk is. Zelfs als de consument dat beding niet heeft aangevochten.

Op grond van de Europese richtlijn oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (93/13/EEG) wordt een beding in een overeenkomst, waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, als oneerlijk beschouwd indien dat beding het evenwicht tussen

de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten in het nadeel van de consument aanzienlijk verstoort. Met name geldt dat voor bedingen die vooraf zijn opgesteld en waarop de consument dus geen invloed heeft kunnen uitoefenen. De verkoper dient in het voorkomende geval te bewijzen dat een beding wel voorwerp is geweest van afzonderlijke onderhandeling. Als de rechter vaststelt dat een beding oneerlijk is, is hij gehouden dat te vernietigen.

In de uitspraak van de Hoge Raad ging het om een overeenkomst tussen een aannemer en een particulier. De aannemer had in zijn algemene voorwaarden een rente van 2% per maand bedongen. Dat is aanmerkelijk hoger dan de wettelijke handelsrente (thans 8,5% per jaar) die in de wet en ook in de BFBN-voorwaarden wordt genoemd. Over die algemene voorwaarden was niet afzonderlijk onderhandeld. Hoewel de consument de rente niet had bestreden, had de lagere rechter toch moeten onderzoeken of het rentebeding in de voorwaarden van de aannemer oneerlijk was in de zin van de genoemde richtlijn. Een andere rechter gaat dat nu alsnog bekijken.

Wat geldt voor aannemingsovereenkomsten met particulieren geldt net zo goed voor huurovereenkomsten met een consument. Het Gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft zich hierover op 24 september, in gelijke zin uitgesproken, september was een drukke maand op dit rechtsgebied. Maar ook voor een overeenkomst voor het leveren van terrastegels (of heipalen, al zal dat niet heel vaak voorkomen) die u in het voorkomende geval met een particulier sluit. Hanteert u in zo'n geval de BFBN-voorwaarden, dan zit u wel goed. Ik heb ze nog even diagonaal doorgenomen, maar zie daarin geen apert onredelijke bedingen. Hanteert u eigen voorwaarden (en ik weet nu dat een aantal van u dat doet, Big Brother is watching you), dan is het goed om die eens tegen het licht te houden. Bevatten die bijvoorbeeld een van de wettelijke regeling afwijkende boeterente, dan is het zaak dat u daar afzonderlijk over onderhandelt. Doet u dat niet, dan loopt u de kans dat u over uw vordering alleen de wettelijke (consumenten)rente van thans 3% per jaar mag berekenen. 3% per jaar of 2% per maand, dat maakt volgende zomer het verschil tussen Texel (een heel mooi eiland) of de Seychellen (naar verluidt wel aardig).

Per van der Kooi
 advocaat aanbestedingsrecht en bouwrecht
 De Clercq Advocaten Notarissen, Leiden
p.vanderkooi@declercq.com •

